



Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Negotiationis
Spiritualis Industriis

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066367

Industria III. Per partes assuescendum Observationibus in Actionibus ut
vitetur fatigatio & Actuatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45372

cludi potest, quanta sit & utilitas & necessitas
 hujus industriæ iis, qui perfectionem amant. Hæc
 enim est una ex præcipuis rationibus proficien-
 di in Spiritu, virtutes exercendi, merita conqui-
 rendi, interiùs operandi, assiduè cum Deo agen-
 di & versandi, otiosos ac inutiles actus devitan-
 di, perfectos tamen & sublimes mortificandi.
 Hæc etiam ratio est una, animam propriam sem-
 per in manibus suis habendi, ejusque profectus
 & defectus quasi in numero habendi. Dum
 enim cuique actioni peragendæ certos homo-
 modos habet: ut primum in modum oculo-
 rum mentis conjecerit, & actionem ad eos compar-
 rit, illicò perfectionem actionis, statimque pro-
 fectum suum & vigilantiam suam cognitam &
 perspectam habebit: unde perpetuus ei erit sti-
 mulus, aut ad perseverandum, si proficere se ad-
 vertit, aut ad acriùs vigilandum, si deficere se
 negligere aliqua recognoscit: Quod totum ma-
 ximi est in vitâ Spirituali momenti.

INDUSTRIA III.

*Per partes assuescendum observationibus
 Actionibus, ut vitetur fatigatio &
 actuatio.*

49. PRæmissâ proximè Industria, hanc obiectam
 solet, eâ uti cupientibus difficultatem, quam
 etiam ibidem perstrinxi, quòd videatur laborio-
 sa & multiplicatæ reflexionis: itaque obnoxia
 fatigationi capitis, viriumque ac instrumentor-
 um, per quæ anima nostra operatur. Huic dif-
 ficultati, necnon & aliis similibus, quæ sese etiam

in aliis
 præsen
 Ne
 fatigat
 veluti
 Ut no
 operib
 tot, q
 etiam
 pauca
 aliqua
 illas r
 Regul
 cation
 diu ac
 breve
 esse ra
 bita f
 nunq
 alia le
 ta, et
 quire
 poris
 passio
 corpo
 sensu
 tem a
 comp
 stem
 lis erg
 serva
 II
 ejusd
 ribus

in aliis Industriis offerent, obviat & medetur
præsens Industria.

Ne igitur, hac observationum observatione
fatigemur atque obruamur; hæ servandæ erunt
veluti Regulæ, atque hic modus tenendus. I.
Ut non multiplicentur observationes dictæ in
operibus, nec multæ illis apponantur, sed tantum
tot, quot faciendis sufficere possumus, immo
etiam non tot sed pauciores. Præstat namque
paucas diu vel perpetuò facere, quàm multas
aliquamdiu tantum, posteaque deficere, & nec
illas nec ullas posse exercere. Qualem etiam
Regulam dant Magistri Spirituales in mortifi-
cationibus externis, quas tales esse oportet, ut
diu adhiberi possint. hoc est; præstat eas esse
breves & frequentes, quàm longas & graves
esse raras. Graves enim semel vel iterum adhi-
bitæ frangere sic vires possunt, ut postea vel
nunquam vel diu fieri non possint, immo nec
aliæ leves sustineri. Breves autem & modera-
tæ, etsi frequentes, nunquam ita vires atterent,
qui repeti valeant. Itaque graves illæ, vires cor-
poris frangent, rebellionem autem sensûs &
passionem non edomabunt: immo dum fracto
corpori indulgendi necessitatem inducent, &
sensui & passionibus robur dabunt: breves au-
tem ac modestæ, sensum & passionem sensim
compescent, vires non frangent, sicque & ho-
stem expellent, & Civem servabunt. Consimi-
lis ergo etiam est Regula in observationibus as-
servanda.

II. Ut observationes dictæ, quoad fieri potest,
ejusdem generis seu speciei vel omnibus vel plu-
ribus, actionibus accommodentur. Sic enim

B 4

fiet,

26.

fiet, ut observationum istarum usus in unâ actione, evadat facilius in alterâ actione; atque in uno eodemque labore assuefiat animus iisdem observationibus servandis in ordine ad plures actiones. Exempli gratiâ, Intentionis renovatio assignetur observanda in matutinâ surrectione, in Oratione, in Sacri auditione, in studiorum initio &c. Inde fiet, ut in decursu harum actionum, usus renovandæ intentionis quando surgitur è lecto, valeat ad duo minimum. 1. Valebit ad hoc, ut etiam crastinâ die, dum surgitur, intentio renovetur, & sic deinceps. aliquot enim diebus vel hebdomadibus intentio renovata inter surgendum, sic insuefaciet mentem & memoriam hominis, ut deinceps quotiescunque surget, semper eî, Renovandæ intentionis in mentem labore nullo, sed quasi naturaliter veniat. 2. Valebit ad hoc, ut etiam in sequenti opere, v. g. in Meditatione intentionem innovet facile, minusque in eâ laboret; & sic deinceps.

21.

III. Ut observationes dictas, non laboremus in omnibus simul actionibus (diurnis etiam) usurpare, sed sensim id & per partes faciamus. Assumantur initio actiones duæ vel tres diurnæ: iis observationes modo jam dicto assignentur: assignatæ aliquanto tempore, hoc est per unam, alteram, hebdomadam aut mensem usurpentur, ita ut usurpatio illa sine labore fiat, ut ad eam sponte se mens excitet, ipsaque Sponte suâ menti occurrat semper, quoties aliqua ex illis actionibus duabus vel tribus agenda erit. Ubi jam sic ad tres actiones assueverimus dictis observationibus; assumamus rursus alias tres; & priores

non

non intermittendo, his etiam novis eodem modo per aliquot hebdomadas infuescamus: & posteaquam his quoque infueverimus; iterum alias assumamus, & observationes in eis usurpare, itidem eadem ratione condiscamus, donec omnibus actionibus quibus volumus, affuescamus. Talis modus servatus, nullam fatigationem inferet viribus, nunquam enim labor assumetur major, quam fuit initio ad tres primas actiones assumptus. Cum enim ab affuetis non fiat passio, & quibus infuevimus, iis non fatigemur; (quod præcipuè in mentalibus actibus verum est) hinc fit, ut initio tantum circa tres actiones laboremus: quo labore in assuetudinem & facilitatem verso, dum circa alias tres novas actiones laboramus, tantum circa has laborem habemus, circa priores vero nihil fatigamur, quia omnia ex habitu & facilitate operamur. ab affuetis autem, ut dixi, non fit passio, & sic deinceps discurrendum est. Atque hæc Regula servata omnem indiscretionem atque actuacionem aditum præcludit. Habet autem locum etiam in aliquâ aliâ industriâ, quam suo loco subjungam. Nunc autem notandum est pro præsentem

IV. Ut actiones in quibus, observationibus nostris uti volumus, non sint nimium minutæ, sic enim fatigatio non evitaretur, & vis fieret capiti, exhaurirentur Spiritus animales ac vitales, nimia & nimis frequenti continuatâq; actuacione. Quod periculum in vitâ & B. Aloysii nostri & Joannis Berchmanni observatum à Patribus Spiritualibus legimus, sed non perinde ab illis beatis animabus declinatum. Sint igitur actiones observationibus nostris ordinandæ, graviores

res & notabiliores: non nimis multæ: non nimis breves. Sic namque fiet, ut vitetur multitudo, continuatio, actuatio, fatigatio, fiet verò ut actiones obeantur prudenter & perfecte, observationes verò usurpentur suaviter & discretè.

23.

V. Ut harum observationum nostrarum non simus servi & mancipia, neque avari ac scrupulosi earum à nobis exactores, neque si eas vel earum aliquas omitti aliquando contingat, ob id nimium simus anxii; agamus talia in spiritu libertatis: & cujusdam ingenuitatis. Quod si subnascentem in nobis morosam sollicitudinem adverterimus, ejus remedium sit, omissio talium observationum, saltem ex parte & aliquarum, earum præcipuè, quarum omissio nos pungere videtur, aut si omissio cui dura videtur, non omitat, sed permutet, aliam in aliam, aut certè differat, aut transponat: ut ita suum jus in his retineat & sub devotionum suarum non redigatur potestatem.

Anxietatis namque illius si à rationis & prudentiæ moderamine remedium esse non potest, præsentissimum remedium est, illa vel omissio, vel immutatio. quorum utrumque est etiam quandoque remedium opportunum vanæ gloriæ subnascenti ex observationibus (vel aliunde) illiusmodi reprimendæ. Si quis enim sibi complacet ex eo, quòd consuetudines suas (loquor de spontaneis, non autem de præceptis ab Obedientiâ, & naturâ rei ipsius) diu & exactè servet: is prudenter faciet, si eas vel omittet, vel immutabit, vel transponet. Quod si damnum metuit meriti, tum vel aliter supplebit, vel ipsa omissione (ob dictam causam) se hoc ipsum meritum

lucra-

lucratum sciat. Neque hoc est Diabolo cedere, sed potius diabolo & vanæ gloriæ resistere, occasionemque intumescendi conscientia auferre, quæ enim ex continuitate observationis offerebatur, eadem si se aliquando omisisse recordabitur; elationis occasionem non habebit. quod est non tantum Diabolo restitisse, sed etiam periculi in posterum creandi illi materiam subduxisse.

VI. Immo verò expedit hoc etiam in dictis observationibus servare, ut non semper serventur, sed aliquando immutentur, ut fastidium vitetur, ut mutatione mens & fervor renovetur, ut perfectioribus exercitiis (quod notandum) locus detur. Neque enim semper omnia nobis occurrent, immo Deimos est, ut ab imperfectioribus ducat ad perfectiora; immo adhuc experientia constat, unam eandemque veritatem, quæ satis clarè videbatur fuisse penetrata, postmodum auctâ desuper à Patre luminum, luce longè sublimiùs penetrari, & ex cujus penetratione practicas conclusiones atque observationes deduci, & actionibus apponi posse.

Quare hîc etiam habet locum illud, ut non simus servi nostrarum devotionum, observationum, & consuetudinum: id enim fieret magno animæ damno, & magno, ut ita dicam, gratiarum divinarum in nobis vel impedimento, vel contemptu, semperque hærendum esset in incipientium statu, aut cum eo ad altiorem viam pergendum, quod necessarium non est, immo frequenter absurdum. Itaque si ad perfectiora nos Deus vocet exercitia, non vereamur relinquere imperfectiora. Cùm essem parvulus, sapiebam

piebam ut parvulus; cùm autem factus sum vir; evacuavi ea quæ erant parvuli; ait Apostolus: Quidni & nos ejus exemplo idem faciamus?

25.

VII. In Observationum istarum (quod etiam in omnium nostrarum privatarum devotionum & exercitationum usu locum habet) usurpatione, vitandum est: ne propter nostras spontaneas & voluntarias observationes, negligamus ab obedientiâ vel à naturâ rei præscriptas, sive observationes, sive actiones. Id enim esset non proficere sed deficere: id esset propriæ Voluntatis mancipium fieri & observationibus suis servire.

Mat. 23, 23.

Illa Christi Regula servanda est, hæc oportet facere, & illa non omittere. alioqui objiceretur

Mat. 15.

nobis meritò quoque Phariseis: Quare vos propter traditiones vestras transgredimini mandatum Dei?

In hoc peccant illi, qui v. g. propterea, ut Officium de Conceptione recitent, tempus spirituali libro, Meditationis Præparationi, examini conscientiæ deputatum illi suffurantur: Similiter illi, qui devotionibus ad mensam attendunt, lectioni autem mensæ aures non dant, neque ex eâ fructum capiunt. Item illi, qui in externis occupationibus peragendis ad suas internas devotiones absorbentur, & exterius imprudenter, contra judicium, cum damno, cum aliorum molestiâ operantur. Horum mores probare non possum, neque sectandos cuiquam suadeo, quippe hi mores, & disciplinæ, & ordini, & obedientiæ adversantur, scandalis, schismatis, sermonibus, occasionem dant: & ipsis eorum authoribus, ad nihil, nisi forte ad superbiam, illusionem, & ruinam profunt.

Quæ

Quæ in hac Industriâ explicandâ tradidimus, ad eum præcipue fructum nobis pariendum conducent, ut in Exercitiis nostris Spiritualibus, securè, discreteque progrediamur, tum ut cum facilitate, immo & cum celeritate in eis proficiamus. Etsi enim videtur hic esse modus lentior; & per modicos veluti questus opes Spirituales corradere; est tamen longè velocior opposito agendi modo. Celerius certè is currit, qui lento quidem, at æquali, & continuato ad finem usque viæ cursu currit, quam is, qui initio quidem festinavit, sed ipsâ festinatione fatigatus decursu desistere ob virium ad pergendum defectum coactus est. Ille enim tandem ad finem viæ perveniet: iste autem, finem itineris nunquam attinget. Sat citò si qui sat bene. Sed non sat benè, neque sat citò qui nunquam.

INDUSTRIA IV.

*Actiones nostræ Intentione variorum Finium
compatibilium secundandæ, & non unus ex eis
fructus (ut vulgo fieri à bonis etiam
solet) decerpendus.*

EA est tum Divinæ mentis liberalitas, tum actionum nostrarum, ut ita dicam, tractabilitas; ut per unam actionem nostram (dummodo non malam ex se) ad multos fines applicare possimus, consequenterque multos effectus & fructus unius operis consequi Deo non tantum manu suam non arctante, sed immo etiam liberalitate suâ divinâ planè dilatante. Non comprehendam hac Industriâ totum, quidquid eâ includi pos-

26.